

Samfundet Omkring Os - 6.udg.

PARTIERNE

Kim Ursin

LIBERAL

ALLIANCE

DaMat

Et alternativt forlag

Samfundet Omkring Os er udgivet af
DaMat v/ Kim Ursin
Bonderup Østergade 15, Bonderup
9690 Fjerritslev.
E-mail: kim@damat.dk.
Hjemmeside: www.damat.dk

Fotos er uden copyright tilknyttet medmindre andet er skrevet.

Ansvarshavende redaktør: Kim Ursin

Samfundet Omkring Os er sat med Calibri

Bogen er udgivet "as is", dvs. at der nok vil være stave- og slåfejl.

© DaMat 1998-2015

© Kim Ursin 1998-2015

6. udgave

Bogens indhold er underlagt dansk lov om ophavsret. Du må linke til bogen på din egen side, du må udskrive den til eget brug, du må ikke udskrive eller trykke den til andre, hverken gratis eller mod betaling.

Kim Ursin

Samfundet Omkring Os

PARTIERNE I DANMARK

Valgkampen er i gang

Senest i september 2014 holdes der Folketingsvalg og traditionen tro udkommer Samfundet Omkring Os med analysen af partierne og hvad der mon sker efter valget. Denne gang vil jeg starte med at fortælle, hvad version 5 skrev og om det er gået i opfyldelse eller ej.

Valgkampen

Reglerne siger at kun statsministeren kan udskrive valg, selv hvis regeringen kommer i mindretal, er det fortsat statsministeren, der skal udskrive valget. Regeringen kan nemlig også vælge at gå af, uden at udskrive valg, det skete sidst i 1991, hvor Poul Nyrup regeringen efterfølgende overtog. Lars Løkke skal udskrive valg minimum tre uger før valget, der senest kan komme søndag d. 13. september 2014.

Valgkampen har reelt været i gang et stykke tid og du har sikkert lagt mærke til de utallige reklamer, og partierne er så småt i gang med at love guld og grønne skove. Men, denne gang tyder det alligevel på at løfterne bliver mere forsigtige end sidste gang. Alle husker nemlig løftebrudene efter valget i 2011. Og det er god ide.

For som jeg skrev i Bog 1: Demokrati, så handler politik ikke kun om hverken økonomi, visioner eller praktisk politik, men derimod en kombination.

LA, som vel er det nærmeste af "mit" parti, har fx som mål at de

første 7000 af ens indtægt om måneden skal være skattefri samt at reducere den offentlige sektor. Det er et løftebrud, hvis man efterfølgende øger beskatningen og antallet af offentligt ansatte. Det er derimod ikke et løftebrud, hvis man ikke kommer hele vejen med det. SF lovede fx at offentlig transport ville falde med 30%, det havde ikke været et løftebrud, hvis de nu havde sænket det med 10%, men det partiet gjorde var at tillade det steg med 20%. Det var et klart løftebrud.

Hvis et parti begår løftebrud må man altså overveje, dels om de egentlig har gjort det, hvis ja, hvorfor de har gjort det og om man mener det skal have konsekvenser for partiet.

Personligt skelner jeg mellem om et parti har givet køb på grundholdninger eller om man har "købslået" sig til noget andet. Jeg kunne fx godt forstille mig at LA acceptere en meget strammere flygtningepolitik end de egentlig ønsker mod at DF stemmer for deres finanspolitik.

Før mig at se er der forskellige muligheder efter et valg.

SF + S får flertal sammen med EL

Denne konstellation er helt usandsynlig, selv hvis man regner Alternativet med, så vil det næppe give mere end 46-48% i bedste fald.

Hvis det endelig sker, så er Hel-

le Thorning på sin vis på den, for så fanger bordet i forhold til fx dagpenge og efterløn, hvor S så vil være tvunget ud i at skulle ændre disse for overhovedet at blive regeringsparti.

Konstellationen har da heller ikke fået mange overvejelser hos nogle partier eller analytikere, da det anses som helt usandsynligt.

S + SF får flertal sammen med EL og Radikale.

Jeg skrev sidste gang i 2011:

Denne situation er formentlig noget nemmere for Helle Thorning. Hun slipper for at ændre efterlønnen tilbage igen, dermed er hun heller ikke tvunget til at skulle overtale vælgerne til at arbejde mere, mens skatterne stiger. Hendes problem er at De Radikale på det seneste har fremvist at de ikke bare stemmer ja til SSF's politik. Helle Thorning vil opleve at De Radikale vil tage sig dyrt betalt. Hun kan helt sikkert derfor være nødt til at forhandle med alle partier i Folketinget. Problemet bliver for Helle Thorning at det parti SSF er mest enig med er DF, som de har gjort sig grundigt uvenner med. Der vil næppe være nogen tvivl om at Venstre pludselig bliver meget liberale igen og Konservative vil råbe på skattelettelse. Liberal Alliance vil kæmpe for at få gennemført sin politik, men det er op af bakke.

Dette er en af de sandsynlige.

Regeringen vil i så fald kunne fortsætte med den nuværende politik, som i hvert fald denne forfatter har svært ved at finde

den røde tråd i. SF vil i øvrigt ikke indtræde i regeringen igen. Bestemt ikke.

Faktum er den siddende regering har afleveret fire finanslove, der alle har fremvist dundrende underskud og den eneste grund til det alligevel er gået har været salg af DONG, fremrykkelse af pensionsbeskatning m.m., men regeringen er ved at løbe tør for ting at sælge. Så uanset hvad, så kommer der besparelser og økonomiske reformer de kommende år. Det eneste spørgsmål er hvilke og regeringen vil, måske belært af Fair Løsning, ikke fortælle hvilke planer der er for fremtiden.

Finansministeren har imidlertid erklæret at ministeriets modeller ikke kan se mere end 12-24 måneder ud i fremtiden, hvilket ikke virker betryggende.

V og K får flertal med DF og LA

Dette er det mest sandsynlige resultat, hvis regeringsmagten skifter, men der er også en mere spændende mulighed. Den vender jeg tilbage til.

Disse fire partier vil tilsammen skulle indgå nogle kompromisser

som formentlig gøre at ingen af dem bliver rigtig glade for samarbejdet og Løkke vil næppe fremstå som en stærk statsminister.

V og DF får flertal med eet af partierne LA, K eller R

VO står tilsammen i meningsmålingerne til 40 og 35, altså 75 mandater. LA står til 11, Radikale til 12 og Konservative til 8. Der skal altså ikke meget til i forhold til, før en VO regering vil kunne danne flertal sammen med enten LA eller R. For Løkke vil dette være et drømmescenarium. Han vil kunne spille dem ud mod hinanden og lade dem underbyde den anden. Han vil kunne indgå skiftende forlig og vil dermed have en ganske stærk og levedygtig regering.

Jeg anser i modsætning til de fleste analytikere det som meget sandsynligt. For det første fordi jeg tror DF nærmere får 40 mandater end de får 35, for det andet fordi jeg tror Socialdemokraternes negative kampagne giver bagslag og Venstre dermed vil komme på valgresultatet. Dermed skal LA hente blot 7-8 mandater for at være tungen på vægtskålen, men det bliver Konservative og Radikale ligeledes.

Venstres virkelige udfordring er at uden DF så sker der intet.

Men uanset hvad

Der er valg inden september 2015, hvis du vælger at blive hjemme, så stemmer du for den regering, der bliver valgt, for hvis du havde bevæget dig til stemmeurnen og stemt på den modsatte fløj, så havde der måske været en ny statsminister.

En ting, der bekymrer mig på det personlige plan er, at en meningsmåling i januar 2015 spurgte til hvilke partiledere de fandt egnet som statsminister. Altså ikke bedst, men blot egnet. Både Løkke og Thorning-Smith endte med under 40% opbakning. 60% af befolkningen anser altså den kommende statsminister som uegnet til jobbet. Det er ikke godt.

Kim Ursin, 2015

Denne bog opdateres igen op til næste folketingsvalg - som altid.

Kapitel 10

Partier i Danmark

Som gennemgået i de to foregående bøger, så er der repræsentativt demokrati i Danmark. Lidt firkantet og meget forenklet betyder det, at man skal stemme på et parti til et valg, kun de færreste kan finde partier, som de er helt enige i, og vælger dermed et parti, der ligger rimelig tæt på ens egne **mærkesager**, dvs. de sager som betyder mest for en.

Hvert parti har forskellige mærkesager, hvilket vil sige de sager, som er dem, der betyder mest for dem, hvis man melder sig ind i et parti og er aktivt, er det oftest nødvendigt, at man kan tilslutte sig disse sager. Man kan selvfølgelig også være med til at ændre disse mærkesager ved medindflydelse.

Man snakker tit om de **borgerlige, midten og socialisterne**. Det skyldtes at man i gamle dage havde partier der repræsenterede bestemte grupper i befolkningen.

Fx var socialdemokraterne et parti for arbejdere, dvs. at paritet arbejdede altså mere eller mindre kun for at forbedre arbejdernes vilkår i samfundet. Venstre henvendte sig til landbruget og De Radikale henvendte sig til husmænd (folk, der boede på landet uden at være bonde) og lærde.

Man talte derfor om at partierne lå omkring en politisk akse, men efterhånden gav den ikke længere mening, fordi der kom flere og flere partier og hvert parti holdt sig ikke kun at tale for sin gruppe.

I dag kan man tale om den social-liberalistiske akse og den grønne-markedskræfter akse. På den modsatte side kan du se, hvor de forskellige partier ligger.

De fire begreber.

Socialistiske partier (i Danmark) går ikke ind for at indføre kommunisme, men ønsker en høj social profil, altså velfærdsydelse, godt sundhedsvæsen, måske endda borgerløn, stor offentlig sektor.

Liberalisme i Danmark har, i sin oprindelig ideologi trange kår og liberalisme i Danmark er derfor ikke det samme som at afskaffe alle velfærdsydelse, privatisering af alt og ingen statsindblanding. Liberalisme i Danmark er nærmere lavere velfærdsydelse, privatisering af det, der kan privatiseres, lav skat, personlig frihed, fokus på at erhvervslivet har gode kår osv.

Grøn ideologi betyder at man tænker grønt i alle beslutninger, fx hvis Danmark har brug for mere strøm, at man så tænker vindmøller, selvom kulskraft vil være billigere. Naturen er et fælles ansvar.

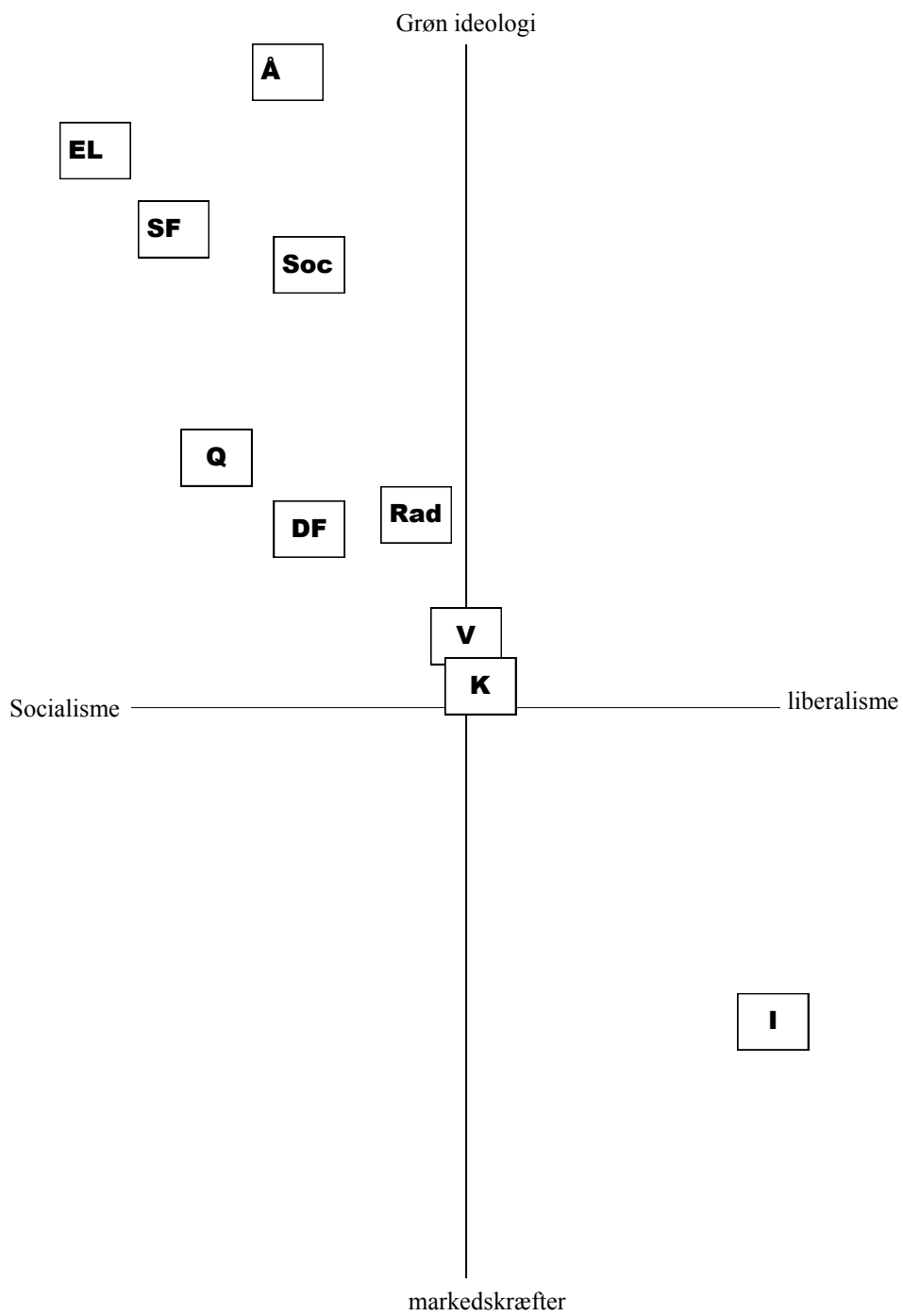
Markedskræfter betyder at det er markedskræfterne der skal bestemme, fx om det skal være vindmøller eller kulskraft, naturen er ens eget ansvar, fx at borgeren kan købe vindkraft energi eller lade være.

Der er meget stor forskel på, hvordan man placerer dem på, men på modstående kan du se min placering.

På de kommende sider kan du læse om de danske partier, der stiller op til Folketinget eller er i gang med at samle underskrifter.

Ved hvert parti skriver jeg hvad jeg tror der sker efter det kommende valg.

- EL = Enhedslisten
- SF = Socialistisk Folkeparti
- Soc = Socialdemokratiet
- Q = Kristeligt folkeparti
- DF = Dansk Folkeparti
- Rad = Radikale
- V = Venstre
- K = Konservative
- I = Liberal Alliance
- Å = Alternativet

Enhedslisten (Ø)

Partiets historie

Enhedslisten er Danmarks mest venstreorienterede parti, der er repræsenteret i Folketinget. Partiet blev dannet af VS, DKP og Socialistisk Arbejderparti (SAP) i 1989.

EL kom første gang i folketinget i 1994. Partiets opbygning er en kollektiv ledelse, hvilket tidligere gav problemer for folketingsgruppen. I dag kan gruppen dog handle uden at spørge bestyrelsen først.

Som folketingsmedlem af EL modtager man ca. 25.000 kroner i løn (plus 6.000 i tillæg), resten af lønnen som folketingspolitiker går til partikassen. EL er det eneste parti, hvor der er et rotationsprincip, dvs. at ingen politikere må sidde mere end et bestemt antal år. Johanne Smith er faldet for den regel, hvis valget udskrives efter 1. juni.

Politisk leder:	Kollektiv ledelse
Ideologi:	Socialisme
Kernevalgere:	Arbejdere, arbejdsløse, unge, udsatte grupper
Mærkesager:	Imod NATO og EU, økologi, arbejdsløshed
Arbejdsløshed:	Bør have førsteprioritet
Kriminalitet:	Er et symptom på arbejdsløshed og sociale problemer
Sundhed:	Legalisering af rusmidler
Uddannelse:	Flere resurser, færre elever i klasserne
Offentlig sektor:	Stort velfærdssamfund
Miljø:	Tænke grønt i alle beslutninger
EU:	Er grundlæggende imod, men for handelsunion
Flygtninge:	Ser ikke noget problem, forbedret integration

De sidste 5 valg

EL fik i 1998 fem mandater og var SR regeringens støtteparti, dog var det begrænset med indflydelsen, hvilket måske var begrundelsen til at partiet gik et tilbage i 2001. I 2005 fik partiet seks mandater, men har ikke haft nogen indflydelse. Op til valget i 2007 valgte man at opstille fundamentalisten Asmaa Abdol, der nægtede at give hånd til mænd og erklærede sig godt tilfreds med at danske soldater blev dræbt i Irak. Partiet styrtdykkede i meningsmålingerne op til valget og de tabte 2 mandater og over 30% af stemmerne i forhold til sidste valg. Hun blev siden lempet ud af bagdøren.

I 2011 gik partiet 4,5% (procentpoint) frem og fik 12 mandater. Partiet støttede Helle Thorningsskovs regeringsdannelse sammen med Radikale og SF. Partiets indflydelse har dog været noget begrænset, da regeringen dygtigt har forhandlet med Venstre og Konservative og har spillet de to fløje ud mod hinanden. Derfor er de fleste af EL's mærkesager blevet forbigået.

Nyere betydningsfulde personer

Asmaa Abdol skulle formentlig tiltrække muslimske vælgere, da hun var tildækket med tørklæde, men undervejs i sin valgkamp lykkedes det for hende at erklære sig tilhænger af den irakiske modstandsbevægelse, der lavede terror mod civile og dræbte danske soldater. Hun nægtede at give hånd og formåede at sætte sharialoven over grundloven. Igen og igen forklarede hun det med misforståelser. Valget blev en katastrofe for EL, der mistede mere end 30% af stemmerne og kun lige akkurat blev repræsenteret i Folketin-

get. Hun blev siden, ifølge rygter, bedt om ikke at stille op igen. Senest gjorde hun sig bemærket ved at nægte at følge de almindelige sikkerhedsregler i en lufthavn. Det er sjældent én person i den grad har smadret et helt parti, derfor anser jeg hende som betydningsfuld.

Johanne Smith er den politiske frontfigur og har markeret deres synspunkter med stor gennemslagskraft.

Før valget

EL har fastholdt deres profil i løbet af sidste valgperiode og kan med forholdsvis stor troværdighed møde vælgerne. De har haft mulighed for at vælte regeringen adskillige gange, men har undladt, fordi alternativet (Løkke) var endnu værre i deres øjne.

Efter valget

EL har første det seneste år forstået det taktiske politiske spil og har valgt at samarbejde med hele folketingsalen og der er fundet alternative flertal imod regeringen et par gange. Det betyder at EL måske fremadrettet kan få gennemført nogle af deres mærkesager, fx at begrænse ministerpensioner og ændringer af dagpengesystemet. EL står til at omkring 20 mandater efter valget, det vil derfor være svært at ignorere dem.

Socialistisk Folkeparti (F)

Partiets historie

SF er et venstreorienteret parti, hvis ideologiske udgangspunkt er socialismen. Partiet blev stiftet af den af Danmarks Kommunistiske Parti (DKP) ekskluderede kommunist Aksel Larsen i 1958. SF tog fra starten afstand fra diktaturet i Sovjetunionen, fordi partiet mente, at socialismen er udtryk for en udvidelse af demokratiet, ikke det modsatte, således tog SF også afstand fra en voldelig omstyrtelse af samfundet. Med Gert Petersen og i særdeleshed senere Holger K. Nielsen blev SF et parti, der bevægede sig fra protestparti til et parti, der indgik i praktisk politik. Villy Søvndal videreførte den politik og indgik efter sidste valg i regeringen. Det endte dog som en lang nedtur og Villy Søvndal endte med at måtte forlade formandsposten, officielt af helbredsproblemer. Derefter blev Anette Villumsen valgt, men hun blev efter et år væltet og Pia Olsen-Dyhr blev valgt.

Politisk leder:	Pia Olsen-Dyhr
Ideologi:	Reformsocialisme
Kernevælgere:	Arbejdere, unge, offentlig ansatte
Mærkesager:	Arbejdsløshed, offentlig sektor
Arbejdsløshed:	Kortere arbejdstid, orlovsordninger
Kriminalitet:	Symptom på social ulighed
Sundhed:	Vigtig prioritering
Uddannelse:	Forbedring af Folkeskolen
Offentlig sektor:	Forbedret og forstørres indtil dette er nået.
Miljø:	Alternativ energi, grøn ideologi
EU:	Kritisk tilhænger
Flygtninge:	Ser intet problem, forbedret integration

De sidste 5 valg

I 1998 havde SF 13 mandater, hvilket de også holdt ved valget, hvor de fortsatte samme SR regeringens støtteparti. Det er dog langt fra de 26 de havde i firserne. I 2001 tabte partiet et mandat og mistede enhver indflydelse. Da partiet yderligere mistede et mandat i 2005 var faktum at daværende formand Holger K. Nielsen godt nok var respekteret i befolkningen, men ikke kunne sælge stemmer og han blev derfor udskiftet med den jævnaldrende formand. Det lykkes for partiet ved valget i 2007 at gå frem til 23 mandater, altså plus 12 mandater. Villy Søvndal trak partiet tæt på Socialdemokraterne ved at lave Fair Løsning som de gik til valg på i 2011. Vælgerne troede imidlertid ikke på planen og partiet gik 7 mandater tilbage, så de havde 16.

2 uger efter valget droppede både S og SF hele Fair Løsning.

Nyere betydningsfulde personer

Holger K. Nielsen indførte at partiet arbejdede med kompromisser, hvilket var ukendt tidligere.

Villy Søvndal trak partiet ind i SF-S-R regeringen, hvor de fik næsten ingen indflydelse og partiets meningsmålinger gik under 3%. Da Villy Søvndal samtidig blev ramt af en blodprop valgte han at forlade formandsposten.

Før valget

Annette Villumsen blev formand efter en meget udskældt Villy Søvndal og valgte efter en turbulent periode i regeringen trække partiet ud af denne og gå af som formand. Herefter blev Pia Olsen-Dyhr valgt som formand. Hun har forsøgt at genvinde noget af den tabte troværdighed, hvilket måske vil lykkes i et vist omfang. Problemet som partiet har er at partiet opgav stort set alle valgløfter og gav køb på en stor del af SFs grundholdninger umiddelbart efter sidste valg, derfor kan det være svært med troværdigheden i behold at komme med nye.

Efter valget

SF står til at få 10-12 mandater, hvilket partiet må stille sig tilfreds med efter meningsmålingerne havde været omkring 3%, altså 6-7 mandater. SF vil have brug for at få gennemført nogle klare SF synspunkter for at markere sig. SF vil gerne i regering igen, men det bliver helt sikkert ikke efter dette valg. SF vil forsøge at føre klassisk SF politik, mens de bliver presset af EL, der har fundet en mere pragmatisk tilgang frem - og belønnes for det.

Socialdemokraterne (A)

Partiets historie

Socialdemokratiet blev stiftet i efteråret 1871 af Louis Pio, Harald Brix og Paul Geleff for at organisere voksende arbejderklasse på et socialistisk grundlag, der sikrede arbejderne retfærdige levevilkår. I 1924 blev partiet det største parti med 36,6 procent af stemmerne, og dannede regering med Thorvald Stauning som statsminister. Partiet er hovedarkitekten bag vores velfærdssamfund. Fra 1924-1982 havde Socialdemokraterne stort set magten konstant med få undtagelser. 1982-93 var den længste periode uden partiet sad i regeringen. Partiet var i regering fra 1993-2001 med Poul Nyrup som statsminister og er det nyværende regeringsparti sammen med Radikale Venstre.

Politisk leder:	Helle Thorning-Smith
Ideologi:	Reform socialisme
Kernevalgere:	Arbejdere, offentlig ansatte, arbejdsløse
Mærkesager:	Arbejdsløshed, velfærdsstaten
Arbejdsløshed:	Ses som flaskehalsproblem, efteruddannelse
Kriminalitet:	Forebyggelse, ser arbejdsløshed som grund.
Sundhed:	Forbedres ved bedre lønninger, import af læger
Uddannelse:	Forbedres gennem mere efteruddannelse
Offentlig sektor:	Så stor som det er nødvendigt
Miljø:	Mere vind og sol energi
EU:	Positiv
Flygtninge:	En stram, human politik

De sidste 5 valg

I 1998 gik S et mandat frem, men daværende leder og statsminister blev fældet på **efterløns sagen** og ved valget i 2001 måtte partiet aflevere 11 mandater og regeringsmagten.

Mogens Lykketoft blev leder året efter, men det endte med valgnederlag i 2005 og han forlod samme aften formandsstolen. I stedet blev den rutineret Helle Thorning-Smith valgt ved valgkamp med få stemmer mere end Frank Jensen, der siden trak sig fra landspolitik.

Ved valget i 2007 led hun ikke kun den tort ikke at blive statsminister, men Socialdemokraterne gik 2 mandater tilbage og fik det dårligste valg nogensinde i partiets historie.

Efter valget i 2011 gik yderligere et mandat tilbage til 44 og fik altså et endnu dårligere valg end det historiske fire år tidligere. Men S kunne alligevel danne regering sammen med SF og R. Der var mindre end 8000 stemmer forskel på de to blokke.

Nyere betydningsfulde personer

Anker Jørgensen fik skylden for at Danmark var tæt på fallit i firserne, dette er ikke hele sandheden, da (heller) ingen borgerlige partier ville hjælpe med at indføre de nødvendige reformer. Ikke desto mindre huskes han som den sidste arbejder, der ledede landet og nyder i dag respekt overalt, hvor han færdes.

Poul Nyrup Rasmussen byggede videre på den politik, der var lagt af Poul Schlüter og hans politik førte til at Danmark fik rekordlav arbejdsløshed og massiv privatisering, til trods for dette voksede den offentlige sektor voldsomt i hans regeringstid.

Før valget

Socialdemokraterne lancerede Fair Løsning sammen med SF, planen blev kritiseret inden valget af både eksperter og Blå Blok og mindre end en måned efter blev hele planen opgivet. S havde lovet at dagpengeperioden skulle rulles tilbage, men til trods for der over flere gange har været flertal for dette, meddelte man nu at man ikke ønskede 4 års dagpenge. S har ført meget borgerlig politik i valgperioden og regeringen er aldrig blevet populær. Bl.a. er der skåret 30.000 offentligt ansatte væk, hvilket inden regeringsdannelsen blive betragtet som "massakre" på velfærdsstaten. Regeringen valgte også at gennemføre et opgør med lærerne, hvilket helt sikkert også har kostet dyrt.

Regeringen vil derfor være nødt til at slå på de resultater den - trods alt - har leveret, for vælgerne har ikke tillid til valgløfter fra S. Derudover har man pakket de mest upopulære ministre væk de seneste måneder.

Et andet problem er at S har haft meget svært ved at fortælle hvad de egentlig vil med landet, hvis de genvinder magten, fordi hver gang der kommer et løfte minder vælgerne dem om hvordan det gik med løfterne efter sidste valg. Så på mange måder er det en svækket regering, der går til valg. Den eneste grund til S fortsat kan tænke regeringsmagt skyldes da også mere at Venstres formand er upopulær. Og deres valgkampagne er da også en negativ kampagne, dvs. man fortæller at de andre er idi*ter frem for at fortælle om sin egen politik.

Efter valget

Hvis Socialdemokraterne ikke beholder regeringsmagten, er der lagt op til et blodigt opgør i partitoppen, hvor Mette Frederiksen synes som den kommende leder, men det er ikke givet på forhånd. Hvis de omvendt genvinder magten vil Helle Thorning sidde solidt i formandsstolen og hendes linje vil ikke blive betvivlet i samme grad som tidligere.

Radikale Venstre (B)

Partiets historie

Partiet opstod i 1905, da en gruppe i Venstre mente, at Venstre havde svigtet en del vælgere. Dengang var et af de store punkter at sænke valgretten til 21 år. De Radikale har ofte været i koalitionsregeringer, hvor de har haft stor indflydelse til trods for relativ få mandater. Partiet har samarbejdet med både højre og venstre-fløjen gennem årene, og arbejdede således i firserne sammen med den borgerlige regering og i halvfemserne sammen med socialdemokraterne.

Politisk leder:	Morten Østergaard
Ideologi:	Socialliberalisme
Kernevalgere:	Akademikere, lærere, intellektuelle
Mærkesager:	Uddannelse, sænkning af skatter, miljø
Arbejdsløshed:	Bekæmpes ved forbedret konkurrenceevne og EU
Kriminalitet:	Forbyggende indsats, lav arbejdsløshed
Sundhed:	Forbyggende indsats, personligt ansvar
Uddannelse:	Faglighed, flere igennem uddannelsessystemet
Offentlig sektor:	Udbygges og forbedres med (efter)uddannelse
Miljø:	Bæredygtigt, økologisk og økonomisk
EU:	Tilhænger
Flygtninge:	Anstændig behandling, kan være en gevinst for landet

De sidste 5 valg

I 1998 havde partiet ligget stabilt omkring 7-10 mandater i en længere periode, hvilket hverken valget i 1998 eller 2001 ændrede på. Men i 2005 gik man 9 mandater frem og havde 17 mandater, men det var alligevel begrænset med indflydelsen. Det fik partiet til at pege på daværende leder Marianne Jelved som statsminister og forsøge ”den anden vej” som de kaldte det. Pressen døbte det hurtigt til ”den forkerte vej”, og i 2007 opstod Ny Alliance som resultat af længere tids utilfredshed. Partiet gik ved valget samme år tilbage med 8 mandater og partiet skiftede formand Margrethe Vestager. I 2011 gik partiet frem med 8 mandater til 17. Det gjorde at det var de Radikales skyld at der kunne dannes ny regering. Denne position blev benyttet. I 2014 blev hun kommissær i EU og Morten Østergaard overtog.

Nyligt betydningsfulde personer

Niels Helveg Petersen var blev valgt første gang i 1966 og derefter 12 valg i træk. Han var formand for partiet fra 1978-88 og økonomiminister fra 1993-2000.

Marianne Jelved kom i Folketinget i 1987 og blev formand et år senere. Hun var formand frem til 2007 og har været økonomiminister i små ti år under skiftende Nyrup regeringer.

Margrethe Vestager kom i Folketinget i 1998 som minister, men blev først valgt i 2001. Hun var formand fra 2007-14 og viste sig i regeringsdannelsen med SF-S at hun prioriterede Radikal politik på bekostning af valglofter og de andre partier. Hun blev anset som dygtig politisk, men også blottet for samvittighed, empati og forståelse for andres synspunkter. Hun blev derfor måske nok populær blandt egne vælgere for at få gennemført Radikal politik, mens resten af landets vælgere nærmest hadede hende.

Før valget

Morten Østergaard er mere anonym end sin forgænger, man kan sige han har givet plads til sin statsmini-

ster og opfører sig mere som "man bør" som minister, hvor flere var i tvivl om det var Thorning eller Vestager, der var statsminister. Østergaard er på en hård opgave med at skulle forklare at godt nok har partiet fået gennemført meget af sin politik, men det er også meget upopulær politik. Han skal forklare 64.000 der er faldet ud af dagpengesystemet, hvorfor det var en god ide, mens arbejdsløsheden fortsat er markant højere end i 2010, hans skal forklare 54.000 lærere at det var korrekt at reducere deres løn og ændre arbejdstiderne og hans skal forklare hvorfor pensionsalderen er 68 år, mens hans egen er 60 år osv. Østergaard kan meget vel blive valgets store taber. Partiet står til at 10-12 mandater, mod 17 ved sidste valg.

Efter valget

Morten Østergaard vil som nyvalgt formand skulle sluge et valgnederlag på 5-6 mandater, det vil svække, men næppe vælte ham. Hvad de Radikale egentlig vil efter valget synes noget usikkert at fortsætte den nuværende politik med lidt flere afgifter, fjerne lidt velfærdsydelse og så ellers bevare det eksisterende.

Liberal Alliance (I)

Partiets historie

Partiet med Naser Khader i spidsen opstod som udbrydergruppe af Det Radikale Venstre efter længere tids utilfredshed. Partiet kom ind med 5 mandater i 2007. I

sommeren 2008 skrottede man partinavnet, hele partiprogrammet og smed de resterende medlemmer ud.

Anders Samuelsen og Simon Emil Ammitzbøll designede derefter en liberal politik sammen med Leif Mikkelsen, hvor man har fire mærkesager, max 40% skat, færre forbud, gang i væksten og mindre bureaukrati. Medlemmerne begyndte hurtigt at strømme til og partiet ligger i dag til at 8-10 mandater. Medlemmerne har pt. ikke den store indflydelse på partiets politik, men dette vil blive ændret efter valget i 2011.

Politisk leder:	Anders Samuelsen
Ideologi:	Socilliberal
Kerne vælgere:	Liberale fra alle samfundslag
Mærkesager:	40% skat, færre forbud, gang i væksten og mindre bureaukrati, de første 7000 kroner om måneden er skattefrie.
Arbejdsløshed:	Bekæmpes ved forbedret konkurrenceevne, max 40% skat,
Kriminalitet:	Forbyggende indsats, lav arbejdsløshed
Sundhed:	Forbyggende indsats, personligt ansvar
Uddannelse:	Ønsker reform, der bygger på viden og ikke følelser.
Offentlig sektor:	Der ansættes 930 hver gang 1000 går på pension.
Miljø:	Bæredygtigt, både økonomisk og økologisk
EU:	Handelsunion, imod at fjerne forbeholdene.
Flygtninge:	Anstændig behandling, for indvandrere gælder åbne grænser og lukkede kasser.

Det sidste 3 valg

Partiet blev, under navnet Ny Alliance, valgt ind i 2007 med 5 mandater. Partiet gik derefter i opløsning af forskellige grunde, den væsentligste var dog at Samuelsen, Seeberg og Kahder slet ikke havde afstemt forventningerne med hinanden inden partiet blev startet, så for Samuelsen var det et liberalt projekt, og for Kahder et projekt, der handlede om at holde DF udenfor indflydelse.

Siden da har partiet ændret navn, kommet med et partiprogram og valgte at smide alle resterende medlemmer ud. Siden da er partiet vokset til lidt over 6500 medlemmer. I 2011 fik partiet 9 mandater og står til få 10-12 ved det kommende valg.

Nyligt betydningsfulde personer

Anders Samuelsen har egenhændigt genfødt partiet og har sikret at der er et liberalt alternativ til de nuværende partier. Partiet kendetegner sig ved at tage betaling på de fire mærkesager og ellers stemme for resten.

Før valget

LA har gennem hele perioden fastholdt deres politik, enkelte bommerter, fx ved konflikten med lærerne, fjerner ikke helhedsindtrykket af et parti, der generelt har holdt deres løfter. Derfor kan partiet møde vælgerne med stor troværdighed. Partilederen Anders Samuelsen anses som en af landets mest troværdige ledere (om end mange er uenige med ham).

Før sidste valg lød det at man ville pege på Lars Løkke som statsminister, i mangel af bedre, dette har ikke ændret sig, selvom man modereret sproget. Det store valgtema for LA bliver deres 2020 plan, som finansministeriet blåstemplede (men regeringen ideologisk gik imod), der vil skaffe 250.000 nye arbejdspladser til landet og øge hver enkelt borgers indkomst med mindst 20.000 kroner.

LA har ikke haft meget indflydelse i den nuværende valgperiode, men har dog gennem perioden fundet ud af at arbejde godt sammen med både EL og DF om bl.a. ministerpensioner (nedsættelse af).

Efter valget

LA står til at få et godt valg og kan nemt blive afgørende for at Lars Løkke kan blive statsminister. Der er derfor god grund til at tro flere af partiets mærkesager delvist kan blive gennemført. Dermed kan LA gå ind i en periode, hvor partiet enten vil bryde sammen med blive en magtfaktor på sigt.

Venstre (V)

Partiets historie

Partiet blev stiftet i 1870 og var dengang et modspil til partiet Højre, som det altså var til venstre for, deraf navnet. Venstre ville sikre frie valg, lighed for loven og ytringsfrihed. I 1901 havde partiet 76 ud af 114 pladser i Folketinget). Gennem de næste 100 år havde Venstre i flere omgange regeringsmagten i forskellige koalitionsregeringer og var bl.a. med til at genoprette økonomien med Kanslergadeforliget og Kartoffelkuren. Venstre har haft regeringsmagten siden 2001 først med Anders Fogh Rasmussen som statsminister (til 2009) derefter overtog Lars Løkke Rasmussen.

Politisk leder:	Lars Løkke Rasmussen
Ideologi:	Social liberalisme (hævder de)
Kernevalgere:	Selvstændige, privat ansatte, landmænd
Mærkesager:	Frihed, lighed, personligt ansvar
Arbejdsløshed:	Beskæres af dagpengeperiode, kontanthjælpsloft
Kriminalitet:	Strengere straffe
Sundhed:	Færre, men større og bedre, hospitaler
Uddannelse:	Flere gennem systemet hurtigere.
Offentlig sektor:	Skal vokse mindre end den private sektor.
Miljø:	Fælles EU regler, ingen grønne afgifter indtil da
EU:	Særdeles varm tilhænger
Flygtninge:	Stram politik, hjælp i nærområder, ”madpakkeordning”, tvangshjemsendelse.

De sidste 5 valg

I 1998 måtte daværende leder Uffe Elleman Jensen konstatere, at han var mindre end 1000 stemmer fra at blive landets statsminister, han valgte umiddelbart efter at gå af som formand, hvorefter Anders Fogh Rasmussen blev valgt. Venstre der havde opnået et uændret 42 mandater i 1998, i 2001 gik man frem til 56 mandater og blev landets største parti. Partiet dannede regering med De Konservative med DF som støtteparti. I 2005 gik partiet 4 mandater tilbage, men de beholdte regeringsmagten.

Venstre blev under Anders Foghs ledelse beskyldt for at være forvandlet til et Socialdemokrati light, og at man glemte de liberalistiske tanker for at tækkes midtervælgerne, dvs. marginalvælgerne. I 2007 gik partiet yderligere 6 mandater tilbage og Lars Løkke overtog formandsposten og dermed statsministerposten i 2009.

I 2011 tabte han regeringsmagten, da regeringspartneren Konservative gik 10 mandater tilbage. Venstre gik 1 mandat frem. De sidste 4 måneder af perioden fremviste Løkke dog at han havde en (borgerlig) plan med sit lederskab og vedtog bl.a. efterløn og dagpengereformen.

Nyere betydningsfulde ledere

Uffe Ellemann gjorde Venstre i firserne til et stort parti på bekostning af De Konservative. Han tabte formentlig regeringsmagten, da han hånligt erklærede sejren for sikker dagen før valget i 1998.

Anders Fogh Rasmussen vil blive husket som den første venstre statsminister der blev genvalgt. Han vil også blive husket som en katastrofal leder, der først og fremmest havde en ambition om at beholde magten. Under hans ledelse lykkes det at gennemføre en kommunalreform, der øgede administrationen,

en politireform, der fjernede politiet fra gaderne og satte dem foran computerskærmen og en sundhedsreform der ikke havde nogen virkning, ligesom de lykkes at lave adskillige skolereformer uden at blande fagkundskaben ind i processen. Fogh vil blive husket som en landets absolut dårligste statsministre nogensinde.

Før valget

Venstres tid i opposition var til for ca. et år siden meget nem. Regeringens mange løftebrud havde gjort at Venstre i meningsmålingerne var gået helt op til 20 mandater frem, men personlige sager omkring Lars Løkke gjorde at partiet faldt drastisk i meningsmålingerne. Lars Løkke bliver i dag anset som utroværdig af mange vælgere og fra at være "en egnet statsministerkandidat" er han nu tilbage til "i mangel af bedre" kategorien. Lars Løkkes personlige rod og manglende styr på egen privatøkonomi har gjort at det ikke længere anses som en selvfølge at Blå Blok vinder valget.

Efter valget

Hvis det lykkes for Venstre vinde regeringsmagten vil de formentlig være uden absolut flertal med K og DF. Det vil formentlig bane vejen for at der skal laves forlig med Radikale og/eller Liberal Alliance. Hvis de ikke vinder er Lars Løkkes dage talte som formand og han vil blive husket som manden der egenhændigt ødelagde et sikkert valg. Hvem der i såfald tager over kan udvikle sig til voldsomt opgør, som kan forlænge en SR regerings levetid med yderligere en valgperiode.

Konservative Folkeparti (C)

Partiets historie

Partiet blev stiftet i 1915 og udspringer fra partiet Højre, som man ønskede en fornyelse af. Konservative kæmpede for at indføre værnepligt og styrkelse af landets forsvar, bedre uddannelse, bekæmpelse af alkohol og bevarelse af folkekirke. Partiet har i flere omgange været i forskellige regeringskoalitioner, og havde fra 1982-93 statsministerposten (Poul Schlüter). Konservative har været i regering siden 2001.

Politisk leder:	Søren Pape
Ideologi:	Konservative
Kernevalgere:	Middelklasse, rige, selvstændige, funktionærer
Mærkesager:	Gud, konge og fædreland, mindre skat
Arbejdsløshed:	Beskæres af dagpengeperiode, kontanthjælpsloft
Kriminalitet:	Strengere straffe, flere fængsler
Sundhed:	forbedres ved import af læger, behandling i udlandet
Uddannelse:	Forbedres gennem mere efteruddannelse
Offentlig sektor:	Opretholdes på nuværende niveau.
Miljø:	Økonomi før miljø
EU:	Positiv
Flygtninge:	Hjælp i nærområder, madpakkeordning, tvangshjemsendelse, når det er muligt.

De sidste 5 valg

Efter flere store skandaler i halvfemserne med magtkampe, efter Hans Engel kørte galt i en brandert, blev partiet næsten halveret i 1998, hvor de gik fra 27 til 16 mandater. I 2001 beholdt de samme mandattal og overtog sammen med Venstre regeringsmagten, i 2005 vandt de to mandater.

Frem til 2007 blev både Bengt Bendtsen og Lene Espersen gået som partiformænd. Partiet fik i 2007 et uændret valg og beholdte 18 mandater. I 2011 gik partiet dog 10 mandater tilbage og Lars Barfoed blev i 2014 gået. I stedet blev den forholdsvis ukendte Søren Pape valgt. Der var store forventninger til ham, da han var en succesrig borgmester i Viborg og ikke rodet ind i forskellige magtkampe på Christiansborg. Imidlertid blev lanceret spoleret af at han først ikke ville "indrømme" han var homoseksuel, hvilket fik landets seksuelle minoriteter til reagere negativt for at have gjort homoseksualitet til noget fordækt, bagefter blev det afsløret at han imod reglerne havde givet støtte til byens fodboldhold.

Det er ikke lykket for Søren Pape at slå igennem i medierne endnu og bredt anses han i dag som en partileder på lånt tid.

Nyere betydningsfulde ledere

Poul Schlüter samlede partiet efter en række blodige interne kampe. Han blev lidt hånligt kaldt for parfumesælgeren og blev set som en middelmådig leder, der kun skulle være der i ganske kort tid. Jeg har ikke kunne finde begrundelsen til tilnavnet parfumesælgeren, for han er uddannet advokat. Imidlertid lykkedes det for ham at samle partiet og sikre nogle gode valg. Han var landets statsminister fra 1982-1993, hvor det lykkedes for hans regeringer at vende en truende bankerot til økonomisk fremgang, som Poul Nyrup kunne bygge videre på.

Hans Engel var en lovende og populær formand, da han kørte galt i en brandert. Han tog konsekvensen og trak sig helt ud af politik. Det hjalp dog ikke partiet, der kastede sig ud flere formandsopgør, der sendt partiet ned på 10% af stemmerne.

Før valget

Konservative har svært ved at finde sin plads efter LA's indtog i dansk politik og har flere gange forsøgt at komme igennem med forskellige kampagner, der ikke rigtig har fungeret eller er blevet bemærket af de forkerte årsager. Konservative kan snart fejre 15 års jubilæum for ikke have fået gennemført nogle af deres mærkesager, selvom de har været i regering de 11 af årene.

Konservatives valgløfter er da også tæt på fornærmende uinteressante for vælgerne, bl.a. vil de have afskaffet lektiecafen i folkeskolen og sænkelse af topskatten.

Efter valget

Gennem de sidste par år har partiet udviklet sig til at være en stående vittighed - for alle andre end K vælgere - så der er brug for konkrete resultater. Det er ikke sikkert at partiformanden Søren Pape opnår valg til Folketinget, hvis det ikke sker, så er han færdig som formand og måske også i politik i det hele taget.

Generelt virker det ikke til at Søren Papes position i folketingsgruppen fremstår særlig stærk, således var der ingen, der tog ham i forsvar i forbindelse med støtten til fodboldklubben i Viborg. Så uanset valget synes det ikke givet at Pape er formand så forfærdelig længe.

For Konservative vil den kommende valgperiode formentlig definere partiet, vil partiet være et lille spørregrænse parti eller vil de blive et stærkt parti, det er spørgsmålet.

Dansk Folkeparti (O)

Partiets historie

Partiet blev dannet i 1995 af fire udbrydere af Fremskridtspartiet, dette skete efter at Pia Kjærsgaard og andre højtstående medlemmer havde tabt en afgørende afstemning. Ifølge Kjærsgaard havde Kim Behnke lavet et kup for at blive formand ved at der var sket et ”mystisk antal nyindmeldte” på meget kort tid (faktisk samme dag, som der var afstemning).

På forholdsvis kort tid har partiet opnået stor indflydelse på flere områder. Partiet er ofte kritiseret for at være topstyret, og for at ekskludere medlemmer, der udtaler sig kritisk om topstyringen, ligeledes bliver hvert enkelt medlem vurderet inden man får lov til at melde sig ind.

Politisk leder:	Kristian Thulesen-Dahl
Ideologi:	Konservativ socialisme
Kerne vælgere:	Ældre, offentlig ansatte, arbejdere
Mærkesager:	Flygtninge, dyrevelfærd, ældres forhold
Arbejdsløshed:	Alle skal i arbejde
Kriminalitet:	Streng straffe, sænke den kriminelle lavalder
Sundhed:	Opprioriteres
Uddannelse:	Opprioriteres
Offentlig sektor:	God og stor
Miljø:	Vigtig
EU:	Imod selve konceptet
Flygtninge:	Hjælpe i nærområdet, hjemsendelse af flygtninge, når det kan lade sig gøre.

De sidste 5 valg

I 1998 var DF til valg for første gang og modtog 13 mandater, som dog ikke kunne bruges til en stor indflydelse, da den daværende SR regering, kraftigt ansporet af CD, ikke ville arbejde sammen med dem. I 2001 gik partiet frem til 22 mandater. I første omgang troede de fleste af det skyldtes terrorangrebet i september 2001, men i 2005 gik partiet yderligere frem og understregede dermed at partiet var kommet for at blive.

I perioden 2001-2011 var de støtteparti for VK regeringen og opnåede stor indflydelse. I 2007 fik partiet et mandat mere og nåede op på 25 mandater. I 2011 gik de 3 tilbage. Meningsmålingerne spår DF et fremragende valg og til at få 35-38 mandater.

Nyligt betydningsfulde personer

Pia Kjærsgaard, Peter Skaarup og Christian Thulesen-Dahl står for den daglige ledelse af partiet og styrer reelt hvordan alle skal stemme og opføre sig.

Før valget

DF var med til at forringe både efterlønnen og dagpengereglerne. De har siden erklæret at dagpengereformen var for voldsom og man ønsker at ændre reglerne, så det bliver nemmere at optjene dagpengene igen. DF fremstår generelt som troværdigt, bl.a. fordi man har indrømmet at de har lavet fejl og blankt har indrømmet dem.

Efter valget

Efter valget tyder alt på at DF må forberede sig på en ny tid, hvor de ikke er tungen på vægtskålen. Men de arbejder godt sammen med specielt V og LA, mens det kniber mere med K.

Thulesen-Dahl er i dag den mest populære formand og over 30% af befolkningen mener han er den mest egnede statsminister. 56% anser ham som egnet som statsminister. Den troværdighed og snilde har gjort at DF i dag arbejder sammen med alle partier, der er enige med dem og dem, der vil.

DF har indtil videre ikke erklæret at de vil i regering, men det er ikke usandsynligt det sker.

DF vil formentlig opnå stor indflydelse efter næste valg, dog næppe på flygtning/indvandringsområdet, hvis regeringen fortsætter. Hvis der sker et regeringsskifte, så sker der formentlig massive ændringer på dette område.

Kristendemokraterne (K)

Partiets historie

Partiet blev stiftet i 1970 som reaktion på pornoens frigivelse og abortloven. Partiets ideologi er den kristne tro og en etisk grundholdning til alle livets fæcetter. Partiet gik længe ind for at forbyde abort, men har i dag valgt at acceptere at dette er en kvindes ret. De går ind for en grøn profil og et medmenneskeligt udgangspunkt.

De sidste 5 valg

Efter at have siddet udenfor Folketinget 1994-98 kom partiet igen i folketinget i 1998, man klarede valget i 2001 med få tusinde stemmer, kun for at ryge ud af folketinget igen i 2005. Partiet kom heller ikke i Folketinget i 2007, da de fik ca. 30.000 stemmer, hvilket er mindre end halvdelen af hvad der kræves for at komme ind. Ved sidste valg i 2011 fik de 0,8% og 2000 færre stemmer end i 2007.

Før valget

Kristendemokraterne har konsekvent ligget under spærregrensen og har nærmest været usynlige i de seneste fire år. De har 6 byrådsmedlemmer, der heller ikke har markeret sig.

Efter valget

Kristendemokraterne kommer ikke i Folketinget efter et valg og mit bud er partiet derefter må overveje deres fremtid i dansk politik.

Alternativet (Å)

Partiets historie

Partiet blev stiftet i 2013 af Uffe Elbæk. I 2015 opnåede man mulighed for at blive valgt til Folketinget. Helt præcis hvad partiet går ind for er uklart. Eneste svar er indtil videre at man tænker grønt og at landet skal ledes på en anden måde. De peger på Helle Thorning som statsminister.

Før valget

De har indtil videre ikke markeret som andet end protestparti og ved at sige landet skal ledes på en anden måde, bl.a. at man skal kunne samle et bestemt antal underskrifter og dermed tvinge et forslag til at blive behandlet i Folketinget.

Efter valget

Alternativet står til 1,8% af stemmerne, spærregrensen er 2%, så det kan blive afgørende for valget om de kommer ind eller ej. Hvis de kommer ind kan de blive afgørende for at SR regeringen kan fortsætte. Hvad de så vil i Folketinget må vi så se til den tid.

Personligt tror jeg ikke de kommer ind og at partiet nedlægges umiddelbart derefter.

Og alle de andre

Gennem tiden har der været et utal af partier, der har stillet op til Folketingsvalg, nogle er blevet valgt ind, endnu flere er det ikke lykket for. Jeg ser her på nogle af de mange partier, der nåede at spille en rolle på hver sin måde.

Nationalpartiet

Oprettet i 2012 og de er tæt på at have nok underskrifter til at stille op. Det bliver en kamp mod uret at nå det.

Centrum Demokraterne

Partiet blev stiftet i 1973 af Gladsaxe borgmester Erhard Jacobsen i utilfredshed med Socialdemokraterne. De arbejdede for at forbedre forholdene for husejere og bilejere. CD havde meget stor indflydelse gennem firserne og halvfemserne og fik gennemført en del af deres politik mens de sad i regering først med Schlüter og siden Nyrup. I 2001 røg partiet ud af folketinget og nedlagde sig selv i 2008. Inden da var gået en lang pinlig periode med skiftende formænd og endda at man annoncerede efter en formand.

Fælleslisten

Det opstod som protest mod et nyt supersygehus i Vestjylland. De første målinger gav det astronomiske 28-30 mandater, men partiet fik aldrig samlet nok underskrifter - langt fra endda. De stillede op på samme liste som Kristendemokraterne i 2011 og fik sammen med dem 28.000 stemmer. Umiddelbart derefter det Fælles listen omdannet til en forening, der kæmper for ydreområder i Danmark. Siden har ingen hørt noget til dem.

Fokus

Partiet gik meget op i dyrevelfærd, men det lykket aldrig for partiet at få nok underskrifter til at stille op.

Det Humanistiske Parti stillede op for anden gang i 1990, hvor partiet fik det laveste antal stemmer noget parti nogensinde har fået ved et valg, nemlig 763 stemmer.

Demokratisk Fornyelse stillede op i 1994 primært for at melde Danmark ud af EU, at indføre folkeafstemning om et emne, hvis 25.000 ønskede det. Partiet oplevede et katastrofevalg og fik lige knap 11.000 stemmer, under 0,3% af de afgivne stemmer. Det lykket ikke for partiet at samle underskrifter nok til valget i 2001, hvorefter det blev opløst.

Fælles Kurs blev stiftet af Preben Møller Hansen og fik 4 mandater ved valget i 1987. Partiet sikrede sig en plads i historien dels ved at nægte at pege på hverken Poul Schlüter eller Svend Auken, men derimod Preben Møller Hansen som statsminister, dels ved at have en formand, der konstant blev irettesat for grimt sprog fra talerstolen. De nåede at stille adskillige mistillidserklæringer til regeringen, men ellers var den generelle opfattelse at Fælles Kurs og Preben Møller Hansen i særdeleshed var pauseklovne, og pauseklovne stopper med at være sjove på et tidspunkt.

Ved de efterfølgende valg nåede partiet ikke over spærregrænsen, de kunne efterfølgende ikke samle nok underskrifter og fik øgenavnet Fælles Konkurs. I 2001 blev partiet endeligt opløst.

Fremskridtspartiet kom i Folketinget ved jordskredsvalget i 1973 med 28 mandater, men partiets stifter Mogens Glistrup havde svært ved at holde sammen på partiet. Partiet kom primært ind på at afskaffe papirusseri og sænke skatten. Siden valget i 1973 gik partiet mere eller mindre tilbage ved de fleste valg. I 1984 gik de ti mandater tilbage til blot 6, hvorefter Pia Kjærsgaard overtog ledelsen, hvor partiet blev stabiliseret på omkring 12 mandater.

Mogens Glistrup nåede derefter både at afsone en skattedom, blive smidt ud af partiet og vende tilbage igen i 2001.

Inden valget i 2001 nåede hele folketingsgruppen at forlade partiet og blive løsgængere. I 2001 havde Fremskridtspartiet taget den ellers ekskluderet Mogens Glistrup tilbage, der i mellemtiden havde forsøgt uden held at komme i folketinget med et nyt parti.

Valgkampen blev et trist farvel til både Fremskridtspartiet og Mogens Glistrup, der i en alder af 75, slet ikke havde kræfter til valgkampen. Partiet fik blot 19.000 stemmer (0,6%), hvilket var noget af en kontrast til valget 28 år tidligere, hvor de fik 485.000 stemmer.

Minoritetspartiet opstillede første gang i 2005, hvor det fik omkring 8000 stemmer. Partiet talte bl.a. for borgerløn, afskaffelse af den seksuelle lavalder og for en mere humanistisk og grøn politik. De fik lige under 9000 stemmer og Rene Engelbreth Larsen valgte efter valgnederlaget at gå som leder. Hvad der siden er sket med partiet er uvist.

Retsforbundet

Fra 1924-1981 var Retsforbundet flere gange inde i Folketinget, første gang partiet røg ud var i 1960, hvor de opnåede 2,2% af stemmerne, men da spærregrensen dengang var 60.000 stemmer faldt de for den. Siden da røg de ind og ud af Folketinget flere gange, for tilslut at ryge ud i 1981 og siden har man ikke været repræsenteret. Deres politik går på den såkaldte Georgisme efter den amerikanske filosof Henry George (1839-1897), der gik ind for at personen ejede alt, hvad denne producerede, mens naturens ressourcer skulle beskattes herunder jord. De stillede sidste gang op på samme liste som Minoritetspartiet i 2005. Listen fik tilsammen omkring 8000 stemmer. Partiet eksisterer fortsat, men de stiller ikke op til valget i 2015.

Danmarks Nationalsocialistiske Arbejderparti (DNSAP)

DNSAP var et dansk nationalsocialistisk parti, der havde sin storhedstid under Besættelsen.

DNSAP's første leder eller fører var Cay Lembcke, der efter et kup i parti-ledelsen i 1933 afløstes af Frits Clausen. Partiet var en efterligning af det tyske nazistparti med stor beundring for Adolf Hitler. Et hovedprogrampunkt var en etnisk udrensning af jøderne - uden at have en specifik plan.

DNSAP deltog i i folketingsvalgene fra 1935. Partiet fik i 1939 1,8% (tre mandater). Besættelsen 9. april 1940 førte til en medlemstilgang. Både tilstrømningen af nye medlemmer og besættelsesmagtens interesser førte til rygter om et nazistisk kup. En nazistisk magtovertagelse i Danmark blev overvejet af den tyske gesandt i Danmark i slutningen af 1940, men han besluttede at vente, til Tyskland havde vundet krigen. DNSAP forsøgte med uniformerede massedemonstrationer at berede grunden for et kup i sommeren 1940, men blev forhindret af københavnerne, der gik til angreb. Uden en magtovertagelse begyndte demoraliseringen at melde sig.

I februar 1941 splittedes DNSAPs folketingsgruppe og partiet endnu engang, da den ene af partiets tre MF'ere meldte sig ud. En overgang fandt partiet i kampen mod Sovjetunionen en sag, der kunne samle.

Hvervningen til Waffen SS og Frikorps Danmark blev fra 1941 bl.a. organiseret af DNSAP.

Ved folketingsvalget i 1943 fik DNSAP igen 3 mandater (men lidt flere stemmer). Fra da gik det kun ned ad bakke: Fra april til december 1943 mistede partiet næsten 5.000 medlemmer, og "føreren" Frits Clausen forsøgte, tiltagende alkoholiseret, at redde sit omdømme ved at melde sig til tjeneste på Østfronten. Han blev tvangsindlagt på et SS-hospital til afvænnning.

Hjemme i Danmark gik partiet i opløsning i interne kampe om, hvor meget det skulle støtte tyskerne. Efter 2. verdenskrig mistede partiet sin opbakning i befolkningen, men nogle få forsøgte at drive partiet videre. Det blev gendannet i september 1951 under ledelse af Sven Salicath, men forsvandt i løbet af 1980'erne, da de gamle aktive forsvandt.

Den nuværende Danmarks Nationalsocialistiske Bevægelse opfatter sig selv som en efterfølger til DNSAP. Ved sidste kommunevalg fik de 73 stemmer.

Danmarks Kommunistiske Parti (DKP)

Det blev stiftet på en konference i Fredericia af tre udbrydergrupper fra Socialdemokratiet den 9. november 1919 under navnet 'Danmarks Venstresocialistiske Parti'. I 1920 skiftede partiet navn til DKP - Danmarks Kommunistiske Parti. Partiet var stærkt inspireret af Den Russiske Revolution i 1917, hvor kommunister havde overtaget magten i Rusland.

Partiet blev repræsenteret i Folketinget første gang i 1932, det blev forbudt i 1941, da Tyskland angreb USSR. Mange kommunister kom derefter i (dansk) fangelejr, 150 endte med i 1943 at blive overflyttet til den tyske KZ lejr Stutthof, hvor 21 mistede livet.

I 1945 fik de deres bedste valg med 12% af stemmerne og 18 mandater, derfra gik det ned ad bakke. I 1956 invaderede Sovjet Ungarn. DKP blev i 1958 splittet i SF (der tog afstand fra den russiske invasion) og DKP blev fik blot 1,1 % ved valget i 1960. Først i 1973 kom man igen i Folketinget, men røg endegyldigt ud i 1979, hvor man manglede omkring 2500 stemmer for at blive repræsenteret. I dag er DKP en gren af Enhedslisten og har ca. 300 medlemmer.

Politik handler om holdning, viden og hvad der er praktisk muligt.

Gennem tiden er jeg alt for ofte blevet rystet over, hvor stor uvidenhed nogle har omkring politik. Selv politiske kandidater til Folketinget virker til ikke at kende til det meste fundamentale som magtdelingslære, grundloven, betalingsbalance etc., som man bør kende til for at kunne forholde sig til en politisk debat.

Hvordan skal man træffe en beslutning uden at have viden?

Som jeg flere gange kommer ind på i bogen, så handler politik om at man har en holdning, men så sandelig også om viden.

Hvis man hverken har det ene eller det andet, så ender man med at stemme ud fra hvem der virker flink, men så bliver man altså et meget nemt offer for kandidaten, men også for en avisholdning.

Mange aviser og tv stationer har fået politiske kommentatorer, der forsøger at forklare politiske handlinger som om det var en fodboldkamp. Meningsmålinger bliver til historien, mens de politiske budskaber forsvinder.

Og man skal være godt naiv for at tro på, at disse kommentatorer ikke har en dagsorden - nemlig at dreje tingene så det bliver negativt, fordi negative historier sælger bedre.

Dansk Folkeparti var et af partier-

ne bag at man beskar dagpengene. Da man vedtog dette var forudsætningen at der ville være ca. 4000 mennesker, der faldt ud af dagpengesystemet. Virkeligheden viste nærmere 40.000. DF ændrede holdning og angav begrundelsen til at konsekvenserne var værre end forudset.

Kommentatorerne udlagde dette som populisme, valgflæsk og vægelsind, hvilket det kan være, men det kunne jo også være at netop den begrundelse man angav.

Men det havde jo ikke været en god historie og det er dybeste set det som medierne arbejder med, at lave - eller skabe - en god historie.

Hvad mener partierne?

Liberal Alliance var nødt til købe annoncer for at fortælle om deres politik, fordi det eneste aviserne ville skrive om, var hvor mange procenter man lå til i meningsmålingerne. De politiske budskaber blev mødt med et skuldertræk.

Nu er LA et etableret parti og kommer tit til orde i pressen. Men hvor tit hører du om Alternativet eller Kristendemokraterne? Hvordan ved du, hvad de partier står for? Uden millioner i ryggen er det svært, for ikke at sige umuligt, at komme til orde, og det er demokratisk et stort problem efter min mening.

Opsøg din viden

Det er nødvendigt at man som vælger kender noget til, hvordan det politiske system er opbygget, at man kan gennemskue debatten og ligeså vigtigt forstår, hvad der ikke bliver sagt.

Ellers ender det med at man stemmer i blinde, eller måske ud fra en mere eller mindre tilfældig sag, hvor en politiker erklærer at **nu skal der ske noget.**

Jo mere viden du har, jo bedre kan du forstå, hvad der sker i politik.

Fx er der påstanden:

”der er blevet mere relativ fattigdom i Danmark de seneste ti år”.

Dette er information og pressen eller politikernes information er oftest sande. Imidlertid skal det ikke forveksles med viden. Viden er det som du omdanner din information til.

Hvis man ikke ved hvad ”relativ fattigdom” er, kan man forledes til at tro, at der er kommet flere fattige i Danmark. Og det er jo skidt, ergo må regeringen have fejlet og konklusionen kan blive at man så stemmer på nogle andre.

Men relativ fattigdom betyder at **i forhold til gennemsnittet** er der blevet flere fattige, men det fortæller intet om, der er kommet

flere fattige eller ej. Altså fattige, der ikke kan få mad på bordet og tag over hovedet.

Faktisk stiger relative ulighed **også**, hvis der kommer flere i arbejde og flere i uddannelse. Forklaringen på stigningen kan også betyde at fattigste faktisk er blevet "rige", men bare ikke i forhold til de rigeste.

Sagt med andre ord, hvis min nabo stiger med 10.000 kr. om året og jeg kun stiger med 5.000 kr. så er jeg blevet relativt fattigere end naboen, men jeg har jo fortsat 5.000 kroner mere.

Men, det kan også være fordi politikerne har nedsat ydelserne på fx kontanthjælp og det er jo ikke nødvendigvis sikkert du er uenig i det. Det kan også være fordi gennemsnitslønnen er faldet **og** der er kommet flere i arbejde. Eller.... Ja, der kan være mange begrundelser.

Min pointe er, at før du kan bruge den information om relativ ulighed, så må du indsamle yderligere informationer og omdanne dette til viden, først da kan du beslutte om det egentlig er godt eller skidt.

I dette eksempel kan relativ ulighed dække over at det går fantastisk godt eller det stik modsatte.

Vores allerede kendte viden er altså altafgørende for hvordan vi bruger informationen. Og har vi ikke den viden, må vi skaffe os informationer nok til at få den viden.

For information skal du nok blive

bombarderet med - specielt i et valgår. Men bliver denne information ikke til viden, så er du lige vidt.

Praktisk

Endelig handler politik om hvad der er praktisk muligt. S-SF lancerede Fair Løsning op til valget i 2011, der gav man udtryk for en lang række holdninger, bl.a. 40% lavere buspriser, ingen ventetid på skadestuer, en betalingsring om København osv.

Der er næppe nogen tvivl om at de to partier mente deres program, men det var ikke praktisk muligt og problemet var at partierne ikke havde erkendt (i hvert fald ikke officielt) dette inden valget, så da partierne dannede regering (med de Radikale), så forstod ingen hvorfor hele planen blev skrottet efter tre uger.

Der kan altså være en grund til at man overvejer en politikers visioner og holder det op mod om det virker praktisk muligt.

Det kan både være økonomisk, men også om der kan findes flertal i Folketinget for gennemførelsen.

LA ønsker fx 40% skat (lige nu er skatten på 49%), det er helt urealistisk at tro det sker.

Her kan man så gå ind og overveje, dels om det er et mål man er enig i, dels om man tror at partiet vil arbejde for det, så kan det være at skatten om 3-4 år måske er 47%.

Der hvor det nogle gange går galt, er når partierne efterfølgen-

de er med til det stik modsatte af deres partiprogram og valgoplæg. Det ville i dette tilfælde være helt hen i vejret, hvis LA er med til at hæve skatterne, når partiprogrammet siger max 40% skat.

Konklusion

Grundlæggende set skal du altså overveje hvilke politiske holdninger du har. Hvad de forskellige partier siger, og hvorfor de siger det. Hvorfor de forskellige partier gør som de gør, men også hvorfor. Og endelig overveje om det de siger er praktisk muligt.

Og mit råd er at bestemme dig inden valget udskrives.

Bedre klædt på

Jeg håber, at du med denne bog kan blive klædt bedre på til at forstå den politiske proces og dermed få større indflydelse på dit liv, for uden viden risikerer du at blive stemmekvæg for den pæneste og den mest veltalende politiker og det er ikke nødvendigvis den politiker, du er enig med.

Samfundet Omkring Os består af:

- 1) Demokrati
- 2) Balance
- 3) Partier i Danmark